

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Одеського державного
університету внутрішніх справ

В'ячеслав АБРОСЬКІН

11.02.2020

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ
ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Одеса – 2020

Це Положення розроблене з метою забезпечення належного функціонування юридичної клініки **ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**, у відповідності до Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2006 року № 592.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Юридична клініка **ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ** (далі – Юридична клініка) здійснює свою діяльність на громадських засадах та використовується як база для практичного оволодіння знаннями та проведення навчальної практики здобувачів вищої освіти Університету.

За наявності договорів про співпрацю між **ОДЕСЬКИМ ДЕРЖАВНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ ВНУТРІШНІХ СПРАВ** (далі – Університет) та іншими закладами вищої освіти III-IV рівнів акредитації, що здійснюють підготовку фахівців у галузі знань «Право», або шляхом обміну відповідними листами, Юридична клініка також може використовуватися для практичного навчання та проведення практики здобувачів вищої освіти інших закладів вищої освіти.

1.2. У своїй діяльності Юридична клініка керується законодавством України, Статутом Університету, нормативно-правовими актами Університету, цим Положенням та іншими внутрішніми актами з організації роботи Юридичної клініки, затвердженими у порядку, передбаченому цим Положенням.

1.3. Юридична клініка не є юридичною особою.

1.4. Юридична клініка як підрозділ Університету має печатку, відповідні штампи і бланки з власним найменуванням.

1.5. Юридична клініка для досягнення своїх цілей користується майном Університету, закріпленим за нею наказом Університету.

1.6. Юридична клініка знаходиться за адресою: 65014, м. Одеса, вул. Успенська, 1.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

2.1. Метою Юридичної клініки є:

2.1.1. Виховання нового покоління юристів, пов'язаного з формуванням у здобувачів вищої освіти розуміння соціально-орієнтованого змісту юридичної професії та усвідомлення ними правозахисної ролі правника у сучасному суспільстві.

2.1.2. Практична підготовка та навчання здобувачів вищої освіти в дусі дотримання принципів верховенства права, прав і свобод людини, справедливості та людської гідності й поваги до них.

2.1.3. Підвищення рівня практичних знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти Університету.

2.1.4. Забезпечення доступу представників соціально вразливих груп суспільства до правової допомоги.

2.1.5. Формування правової культури громадян.

2.1.6. Розширення співробітництва Університету із судовими та правоохоронними органами, органами державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями.

2.1.7. Розширення застосування в навчальному процесі Університету методів практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

2.2. Основні завдання Юридичної клініки:

2.2.1. Надання здобувачам вищої освіти, які беруть участь в діяльності Юридичної клініки (студентам-клініцистам), можливості набути навички практичної діяльності за фахом.

2.2.2. Створення місць для проходження здобувачів вищої освіти навчальної, виробничої, переддипломної та магістерської практики.

2.2.3. Сприяння здобувачам вищої освіти Університету в освоєнні практичних навичок надання правової допомоги населенню, інтерактивних методик навчання та аналізу правозастосовчої практики.

2.2.4. Надання громадянам безоплатних юридичних консультацій.

2.2.5. Проведення заходів з правової освіти населення та підвищення рівня його правової культури.

2.2.6. Сприяння вирішенню соціальних проблем на півдні України шляхом надання правової допомоги на безоплатній основі.

2.2.7. Забезпечення можливості спілкування здобувача вищої освіти під час навчального процесу з фахівцями-практиками судових і правоохоронних органів, інших державних органів та органів місцевого самоврядування з питань їх діяльності.

2.2.8. Створення ефективного механізму обміну інформацією між населенням, засобами масової інформації та Юридичною клінікою, що дозволить оперативно реагувати на практичні потреби громадян.

2.3. Відповідно до мети та завдань Юридичної клініки, для її повного та ефективного функціонування керівництво Юридичної клініки та Університету організовує й забезпечує:

2.3.1. Проведення спецкурсу «Основи юридичної клінічної практики», яким охоплюються засади функціонування юридичних клінік в Україні та інших країнах світу, а також акцентується увага на основних аспектах юридичної діяльності.

2.3.2. Проведення теоретичних і практичних занять за результатами діяльності Юридичної клініки.

2.3.3. Проведення правоосвітніх, правороз'яснювальних та інших навчально-практичних заходів.

2.3.4. Надання безоплатної правової допомоги з питань захисту прав і свобод людини та організацій з усіх галузей права відповідно до чинного законодавства України.

2.3.5. Підготовку й поширення публікацій для населення з актуальних правових питань.

2.3.6. Співпрацю з представниками державних і недержавних органів та організацій.

2.3.7. Участь у проведенні науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів з актуальних правових питань.

2.3.8. Проведення роботи із систематизації й аналізу практики правоохоронних органів і судів України, практики Європейського суду з прав людини.

2.3.9. Співробітництво з юридичними клініками інших закладів вищої освіти України та країн світу.

ІІІ. ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

3.1. Діяльність здобувачів вищої освіти-клініцистів та співробітників Юридичної клініки базується на принципах:

3.1.1. Поваги до права, справедливості, людської гідності.

3.1.2. Спрямованості на захист прав і свобод людини.

3.1.3. Гуманізму.

3.1.4. Законності та верховенства права.

3.1.5. Об'єктивності.

3.1.6. Безоплатності надання правової допомоги.

3.1.7. Конфіденційності.

3.1.8. Компетентності та добросовісності.

ІV. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

4.1. Загальне керівництво Юридичною клінікою здійснює перший проректор (проректор) Університету, а безпосереднє – завідувач Юридичної клініки, який призначається наказом Університету.

4.2. Співробітниками Юридичної клініки, які беруть участь в діяльності Юридичної клініки на громадських засадах, є завідувач Юридичної клініки та лаборанти Юридичної клініки.

4.3. До повноважень завідувача Юридичної клініки входить:

4.3.1. Організація поточної роботи Юридичної клініки.

4.3.2. Проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти, які беруть участь в діяльності Юридичної клініки, надання їм методичної та теоретичної підтримки.

4.3.3. Керівництво навчальною, виробничою та науково-педагогічною практикою здобувачів вищої освіти (далі – клініцисти), яка проводиться на базі Юридичної клініки.

4.3.4. Інші права та обов'язки, передбачені Статутом та нормативними актами Університету, цим Положенням, посадовими інструкціями та іншими внутрішніми актами з організації роботи Юридичної клініки, затвердженими завідувачем Юридичної клініки.

Завідувач Юридичної клініки має право давати клініцистам чи співробітникам Юридичної клініки доручення, пов'язані з діяльністю Юридичної клініки, видавати розпорядження та затверджувати інші внутрішні акти з організації роботи Юридичної клініки, вимагати їх своєчасного виконання та дотримання.

4.4. Лаборант Юридичної клініки організовує діловодство в Юридичній клініці та здійснює інші функції з організації поточної роботи Юридичної клініки, передбачені цим Положенням, посадовими інструкціями та іншими внутрішніми актами з організації роботи Юридичної клініки, затвердженими завідувачем Юридичної клініки.

4.5. Для надання необхідної методичної та теоретичної підтримки клініцистам до роботи Юридичної клініки можуть залучатися науково-педагогічні працівники Університету та практикуючі юристи.

4.6. Штатна структура та чисельність співробітників Юридичної клініки на громадських засадах визначається наказом Університету, а порядок і строк їх участі у діяльності Юридичної клініки визначається цим Положенням, посадовими інструкціями (функціональними обов'язками) та іншими внутрішніми актами з організації роботи Юридичної клініки, затвердженими завідувачем Юридичної клініки.

4.7. Клініцисти беруть участь у діяльності Юридичної клініки як консультанти, помічники консультантів та слухачі Юридичної клініки.

4.8. Консультантами Юридичної клініки є клініцисти, які навчаються на старших курсах денної форми навчання та володіють необхідними теоретичними знаннями, практичними навичками й здатні самостійно надавати правову допомогу при підтримці кураторів (завідувача) Юридичної клініки. Статус консультанта Юридичної клініки надається помічнику консультанта Юридичної клініки рішенням завідувача Юридичної клініки.

4.9. Помічниками консультантів Юридичної клініки є клініцисти, які пройшли початковий курс практичної підготовки, володіють теоретичними знаннями та необхідним мінімумом практичних навичок й здатні разом із консультантами надавати правову допомогу. Статус помічника консультанта Юридичної клініки надається слухачу Юридичної клініки завідувачем Юридичної клініки.

4.10. Слухачами Юридичної клініки є здобувачі вищої освіти, які прийняті до Юридичної клініки та проходять початковий курс практичної підготовки. Статус слухача Юридичної клініки присвоюється здобувачу вищої освіти, який виявив бажання брати участь в діяльності Юридичної клініки, подав відповідну заяву та допущений завідувачем Юридичної клініки до початкового курсу практичної підготовки.

4.11. Порядок і строк участі в діяльності Юридичної клініки консультантів, помічників консультантів та слухачів Юридичної клініки, їх кількість, підстави для відрахування зі складу клініцистів визначається цим Положенням та іншими внутрішніми актами з організації роботи Юридичної клініки, затвердженими завідувачем Юридичної клініки.

4.12. Порядок і строк проходження здобувачами вищої освіти Університету навчальної, виробничої, переддипломної та магістерської практики на базі Юридичної клініки визначається Статутом та нормативними актами Університету, цим Положенням та іншими внутрішніми актами з організації роботи Юридичної клініки.

4.13. Участь аспірантів (ад'юнктів) Університету в діяльності Юридичної клініки є однією з форм навчального процесу в докторантурі та аспірантурі Університету, включається в їх навчальне навантаження та здійснюється відповідно до нормативно-правових актів Університету, цього Положення та інших внутрішніх актів з організації роботи Юридичної клініки.

4.14. У діяльності Юридичної клініки беруть участь аспіранти (ад'юнкти) Університету 1-го та 2-го року денної форми навчання на підставі індивідуального графіка, затвердженого завідувачем Юридичної клініки, та підлягають атестації щодо виконання ними цього графіка.

4.15. Основні вимоги до організації роботи Юридичної клініки:

Університет створює та забезпечує належні умови для функціонування Юридичної клініки;

інформація про роботу Юридичної клініки, дане Положення та інші внутрішні акти з організації роботи Юридичної клініки, затверджені завідувачем Юридичної клініки, розміщуються у приміщенні Юридичної клініки у місцях, зручних для вільного огляду громадянами, а також можуть оприлюднюватися у місцевих засобах масової інформації та бути опублікованими у вигляді окремих збірників;

Юридична клініка надає правову допомогу через консультаційні групи, до складу яких входять консультант Юридичної клініки та його помічники;

консультант Юридичної клініки повинен роз'яснити відвідувачу Юридичної клініки порядок роботи Юридичної клініки, умови надання Юридичною клінікою правової допомоги та інформацію про прийняття його звернення до розгляду чи обґрунтовану відмову у такому прийнятті;

правова допомога, як правило, надається безпосередньо при розгляді звернення відвідувача Юридичної клініки. У випадках неможливості негайного надання правової допомоги та необхідності додаткового вивчення правового питання консультантом Юридичної клініки може встановлюватись інший строк і порядок розгляду звернення громадянина, що обов'язково погоджується із завідувачем Юридичної клініки;

відвідувачу Юридичної клініки забезпечується можливість подати завідувачу Юридичної клініки свій відгук про якість наданої йому правової допомоги;

за результатами тривалої та успішної діяльності в Юридичній клініці консультанту Юридичної клініки вручається сертифікат за підписом ректора Університету.

4.16. Облік надання правової допомоги в Юридичній клініці здійснюється в журналі прийому громадян, а за наявності відповідного технічного обладнання – шляхом електронної реєстрації відвідувачів Юридичної клініки та наданих їм безоплатних юридичних консультацій.

V. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

5.1. Зарахування здобувачів вищої освіти до Юридичної клініки здійснюється на основі конкурсного відбору, умови якого затверджуються завідувачем Юридичної клініки. Після зарахування до Юридичної клініки студенти включаються до складу слухачів Юридичної клініки та зобов'язані пройти початковий курс практичної підготовки.

5.2. Консультант, помічник консультанта та слухач Юридичної клініки мають право:

- одержувати знання та практичні навички для їх подальшого застосування на практиці та використання у майбутній професії;

- одержувати матеріали справ та інформацію про справи, які веде Юридична клініка, брати участь в їхньому обговоренні;

- бути присутніми при розгляді справ, якими займаються інші студенти-клініцисти;

- користуватися матеріально-технічною базою, бібліотекою Університету та правовими базами даних Юридичної клініки;

- брати участь в акціях, кампаніях, проектах, програмах та інших заходах, організованих Юридичною клінікою;

- проходити на базі Юридичної клініки навчальну, виробничу, переддипломну та магістерську практики згідно навчального плану;

- брати участь у вирішенні організаційних питань діяльності Юридичної клініки та надавати пропозиції завідувачу Юридичної клініки щодо вдосконалення роботи Юридичної клініки;

- звертатися до завідувача Юридичної клініки чи інших співробітників Юридичної клініки, а також науково-педагогічного складу Університету з усіх питань, пов'язаних з їхньою діяльністю в Юридичній клініці.

Консультант, помічник консультанта та слухач Юридичної клініки можуть мати інші права, передбачені цим Положенням та іншими документами з організації роботи Юридичної клініки, затвердженими завідувачем Юридичної клініки.

5.3. Консультант, помічник консультанта та слухач Юридичної клініки зобов'язані:

- відвідувати теоретичні заняття, семінари, тренінги, брати участь в інших заходах, що проводяться в межах роботи Юридичної клініки;

успішно навчатися в Університеті, постійно поглиблювати свої фахові знання та вдосконалювати професійну майстерність;

утримувати робоче місце у належному стані, вести справи з дотриманням етичних норм та правил Юридичної клініки, зберігати конфіденційність інформації, одержаної від відвідувачів Юридичної клініки;

дотримуватись вимог цього Положення та інших внутрішніх актів з організації роботи Юридичної клініки, затверджених завідувачем Юридичної клініки;

точно, вчасно і якісно виконувати доручення та розпорядження завідувача Юридичної клініки, інші рішення та вказівки співробітників Юридичної клініки, прийняті у межах їх компетенції;

брати участь в діяльності Юридичної клініки та консультуванні громадян згідно встановленого графіка;

згідно з дорученням завідувача Юридичної клініки та відповідно до вимог чинного законодавства брати участь у веденні справ відвідувачів Юридичної клініки у відповідних органах державної влади та місцевого самоврядування, їх установах та підприємствах, інших організаціях (в тому числі, у судах);

у своїй діяльності керуватися принципами роботи і завданнями Юридичної клініки;

надавати письмовий звіт про проведену роботу та вести облік своєї діяльності;

дотримуватися правил користування матеріально-технічною базою та бібліотекою Юридичної клініки;

виконувати вимоги правил техніки безпеки, пожежної безпеки та санітарних норм тощо.

5.4. Неухильне дотримання та слідування етичним нормам та правилам Юридичної клініки є обов'язковим для студентів-клініцистів та усіх співробітників Юридичної клініки. Невід'ємною складовою етичних норм та правил Юридичної клініки, затверджених завідувачем Юридичної клініки, є Етичний кодекс юридичних клінік України, прийнятий на з'їзді Асоціації юридичних клінік України 25 серпня 2005 року.

5.5. За невиконання обов'язків, передбачених п. 5.3 цього Положення, консультанти, помічники консультантів та слухачі Юридичної клініки можуть бути попереджені про недопустимість вчинення таких дій в майбутньому або відраховані зі складу клініцистів в порядку, затвердженому завідувачем Юридичної клініки.

Про прийняте рішення щодо відрахування консультанта, помічника консультанта чи слухача Юридичної клініки зі складу клініцистів завідувач Юридичної клініки невідкладно повідомляє керівника відповідного структурного підрозділу Університету, в якому навчається відрахований здобувач вищої освіти.

5.6. Участь здобувачів вищої освіти в діяльності Юридичної клініки припиняється також за їх власним бажанням шляхом подання письмової заяви завідувачу Юридичної клініки.

VI. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

6.1. Університет надає Юридичній клініці приміщення, умови якого дозволяють розташувати засоби та матеріальні ресурси, необхідні для організації навчального процесу здобувачів вищої освіти та здійснення приймання відвідувачів Юридичної клініки з метою надання правової допомоги.

6.2. Для матеріального та технічного забезпечення діяльності Юридичної клініки Університетом також надається відповідне матеріально-технічне обладнання, таке як засоби телефонного зв'язку, меблі, канцелярське приладдя тощо.

VII. ФІНАНСУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

7.1. Фінансування Юридичної клініки здійснюється за рахунок коштів Університету, грантів міжнародних та українських організацій, благодійних внесків громадян і організацій та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Зміни й доповнення до цього Положення затверджуються наказом Університету за поданням завідувача Юридичної клініки.

**Завідувач юридичної клініки
Одеського державного університету
внутрішніх справ**

Юлія ШМАЛЕНКО